

JUSTITSMINISTERIET

Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Nanna Due Bino
Sagsnr.: 2017-7910-0004
Dok.: 551949

KOMMENTERET OVERSIGT

over

hørings svar om forslag til lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven)

1. Høringen

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 7. juli 2017 til den 22. august 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Amnesty International, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektforeningen, ATP, BL – Danmarks Almene Boliger, Boligselskabernes Landsforening, Copenhagen Business School (CBS), Danmarks Idræts Forbund, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Danmarks Lærforeninger, Danmarks Radio, Danmarks Rederiforening, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Inkassobranche, Dansk IT, Dansk Journalistforbund, Dansk Ældreråd, Danske Advokater, Danske Forlag, Danske Handicaporganisationer, Danske Insolvensadvokater, Danske Medier, Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Udlejere, Datatilsynet, Lægeforeningen, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Det Danske Voldgiftsinstitut, Det Kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandsförening, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervslejernes Landsorganisation,

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Experian, FAB – Foreningen af byplanlæggere, Fagligt Fælles Forbund – 3F, Finans og Leasing, Finansrådet, FOA – Fag og Arbejde, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige (EnviNa), Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, Forsikring og Pension, Forsikringsmæglerforeningen, FSR, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FTF, Færøernes Landsstyre, Grundejeren.dk, Grønlands Selvstyre, Handelshøjskolen – Århus Universitet, HK Kommunal, HK - Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben for Politiet, Højesteret, Håndværksrådet, Indsamlingsorganisationernes Brancheorganisation, Ingeniørforeningen i Danmark, Institut for Menneskerettigheder, IT-Branchen, Justitia, KL, Kreativitet og Kommunikation, Kræftens bekæmpelse, Københavns Universitet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Landsorganisationen i Danmark (LO), Lejernes Landsorganisation, Liberale Erhvervs Råd, Lægemiddelindustriforeningen (LIF), Natur- og Miljøklagenævnet, Parcelhusejernes Landsforening, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Postnord AB, PROSA, Procesbevillingsnævnet, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Rådet for Digital Sikkerhed, Rådet for Etniske Minoriteter, samtlige byretter, samtlige kommuner, samtlige ministerier, samtlige regioner, Sammenlutningen af lokale Radio og Tvstationer DFS, SikkerhedsBranchen, Syddansk Universitet, Sø- og Handelsretten, Tinglysningssretten, TV2, Udvalget til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde, Vestre Landsret, Ældre Forum, Ældre Sagen, Østre Landsret, Aalborg Universitet, Aarhus Rets hjælp og Aarhus Universitet.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Advokatsamfundet, Børnerådet, Center for Frivilligt Socialt Arbejde, Copenhagen Business School, Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske råd, Danmarks Idrætsforening, Danmarks Radio, Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Bedemænd, Danske Forlag, Dansk Forfatterforening og Danske Skønlitterære Forfattere, Danske Medier, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Seniorer, Datatilsynet, Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, Det Sociale Netværk, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervsstyrelsen, Experian A/S, Finans Danmark, Finans og Leasing, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, FOA, Forbrugerombudsmanden, Forbrugerrådet, Forsikring og Pen-

sion, FSR – Danske Revisorer, Grønlands departement for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke, HORESTA, Ingeniørforeningen, IDA, Institut for Menneskerettigheder, ISOBRO, IT-Branchen, IT-Politisk Forening, Kommunernes Landsforening, Kommunernes og Regionernes løndatakontor, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, KREAKOM, Kræftens Bekæmpelse, Københavns Universitet, LO, FTF og Akademikerne, Lægeforeningen, Lægemedelforeningen, Medical Prognosis Institute, Moderniseringsstyrelsen, Patientdataforeningen, Professor Sten Schaumburg-Müller, PROSA, Red Barnet, Rektorkollegiet for de Kunstneriske og Kulturelle Uddannelser, Rigsadvokaten, Rigsarkivet, Rigspolitiet, Ringsted Kommune, Roskilde Universitet, Rådet for Digital Sikkerhed, Rådet for Etniske Minoriteter, Samsø Kommune, Sikkerhedsbranchen, Slagelse Kommune, Borger Steffen Andersen, Syddansk Universitet, Vestre Landsret, Østre Landsret, Aalborg Universitet, Aarhus Universitet, Aarhus Universitet – Institut for klinisk medicin.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringsvar. I øvrigt er samtlige høringsvar vedlagt.

Justitsministeriets kommentarer til høringsvarene er anført i *kursiv*.

2. Høringsvarene

2.1. Generelt

Aarhus Retshjælp, Dansk Kiropraktor Forening, Dansk Ældreråd, Egedal Kommune, Håndværksrådet, Kriminalforsorgen i Grønland, Politiforbundet, Rådet for Etniske Minoriteter og Sø- og Handelsretten har ikke bemærkninger til lovudkastet.

FOA kan tilslutte sig indholdet af høringsvaret fra LO, FTF og Akademikerne.

PROSA kan tilslutte sig høringsvarene fra Ingeniørforeningen, IDA, Forbrugerrådet Tænk, Patientdataforeningen, Institut for Menneskerettigheder og Rådet for Digital Sikkerhed.

Advokatsamfundet bemærker, at man med lovudkastet har valgt den ordning, at databeskyttelsesforordningen er optaget som bilag til loven. Det indebærer, at med Folketingets vedtagelse af lovforslaget bliver forordningens tekst en integreret del af den nye databeskyttelseslov. Imidlertid skal forord-

ninger gælde i deres EU-retlige form og må efter traktaten ikke gennemføres i national ret. Den korrekte fremgangsmåde må efter Advokatrådets opfattelse derfor være, at forordningen i stedet optages som bilag til lovforslaget, jf. herved Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet, side 22, og § 21 i cirkulære nr. 159 af 16. september 1998 om bemærkninger til lovforslag mv.

Justitsministeriet bemærker, at er der tale om et lovforslag til gennemførelse af EU-forskrifter, bør forskriften i almindelighed medtages som bilag til lovforslaget. I særlige tilfælde kan det imidlertid være hensigtsmæssigt at medtage forordningen som bilag til loven. Det vil bl.a. kunne være relevant i en situation som den foreliggende, hvor forordningen i et ikke ubetydeligt omfang pålægger medlemsstaterne at fastsætte supplerende regler i national ret.

2.2. Om forholdet til reglerne i databeskyttelsesforordningen

Forbrugerrådet Tænk opfordrer til, at man fra dansk side vælger at udnytte hjemlen i databeskyttelsesforordningen til at vedtage nationale særregler om databeskyttelsesrådgivere, jf. artikel 37, stk. 4. Forbrugerrådet Tænk foreslår i den forbindelse, at man sidestiller reglerne mellem private og offentlige virksomheders pligt til at udpege databeskyttelsesrådgivere. Forbrugerrådet Tænk opfordrer endvidere til, at forordningens artikel 80 stk. 2, om repræsentation af forbrugerne, udnyttes nationalt, som forordningen åbner mulighed for. Forbrugerrådet Tænk finder, at ved at udnævne organisationer med adgang til at indgive klager til tilsynsmyndigheder og domstolene på vegne af forbrugere – også uden deres bemyndigelse – styrkes forbrugernes rettigheder væsentligt og lovgivningens præventive effekt øges betragteligt.

Justitsministeriet finder ikke anledning til at udnytte muligheden for at fastsætte yderligere nationale bestemmelser om databeskyttelsesrådgivere, da det er ministeriets opfattelse, at databeskyttelsesforordningen som udgangspunkt har fundet den rette balance for, hvornår den dataansvarlige og databehandleren skal udpege en databeskyttelsesrådgiver.

For så vidt angår mulighederne efter artikel 80, stk. 2, skal Justitsministeriet bemærke, at reglerne om gruppesøgsmål i vidt omfang bygger på Retsplejerådets betænkning nr. 1468/2005 om reform af den civile retspleje IV (gruppesøgsmål mv.).

Retsplejerådet pegede i sin betænkning på en række betænkeligheder ved at tillade gruppesøgsmål efter frameldingsmodellen – de såkaldte ”opt-out”-spørgsmål – og anbefalede på baggrund heraf bl.a., at kun offentlige myndigheder skulle kunne udpeges som grupperepræsentant i sådanne gruppesøgsmål. Rådet pegede i den forbindelse bl.a. på, at offentlige myndigheder er underlagt et almindeligt saglighedskrav, når de skal vurdere, om der er grundlag for at anlægge et gruppesøgsmål. Justitsministeriet tilsluttede sig Retsplejerådets synspunkter.

Justitsministeriet udarbejdede i 2014 en redegørelse om erfaringerne med reglerne om gruppesøgsmål på baggrund af en høring af relevante myndigheder og organisationer mv. Det blev i redegørelsen konkluderet, at der ikke var behov for ændringer af reglerne om gruppesøgsmål i retsplejeloven eller øvrige regler af betydning for sådanne spørgsmål.

Henset til Retsplejerådets overvejelser og anbefalinger og i lyset af redegørelsen fra 2014, finder Justitsministeriet ikke anledning til at foreslå ændringer af de gældende regler om gruppesøgsmål, således at private organisationer mv. kan udpeges som grupperepræsentant i gruppesøgsmål efter frameldingsmodellen, jf. lovforslagets afsnit 2.8.3.4.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Danmark kun benytter adgangen i databeskyttelsesforordningen til at fastsætte nationale særregler, hvor dette bidrager til en styrkelse af individets rettigheder.

Det bemærkes, at de fastsatte nationale særregler vurderes at være inden for databeskyttelsesforordningens råderum. Efter Justitsministeriets opfattelse sikres de registreredes rettigheder i tilstrækkeligt omfang.

2.3. Lovens materielle anvendelsesområde

Danmarks Statistik finder, at der i lovforslagets § 1, stk. 3, hvoraf det følger, at regler om behandling af personoplysninger i anden lovgivning, går forud for reglerne i lovforslaget, bør indsættes en begrænsning, således at sådan lovgivning ikke finder anvendelse på lovforslagets § 10.

Justitsministeriet vurderer det passende, at lovforslagets § 10 fastsætter rammerne for, hvornår der må ske viderebehandling af personoplysninger i forbindelse med behandling i videnskabelig eller statistisk øjemed.

Forbrugerrådet Tænk og Ingeniørforeningen, IDA finder, at undtagelsen i lovforslagets § 3, stk. 2, om, at lovforslaget og databeskyttelsesforordningen ikke finder anvendelse på politiets og forsvarrets efterretningstjenester er for bred, idet det er selve institutionerne, der undtages, og ikke blot de konkrete aktiviteter inden for deres virke.

IT-Politisk Forening finder, at undtagelsen i lovforslagets § 3, stk. 2, bør formuleres som en undtagelse vedrørende udøvelsen af aktiviteter, der falder uden for EU-retten hos PET og FE, i stedet for en generel undtagelse vedrørende institutionerne PET og FE som sådan.

Justitsministeriet vurderer, at det er nødvendigt at formulere lovforslagets § 3, stk. 2, som det fremgår af bestemmelsen. Justitsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at der er tale om en videreførelse af den gældende retstilstand, som ministeriet endvidere vurderer som værende i overensstemmelse med forordningens anvendelsesområde.

Forbrugerrådet Tænk og Ingeniørforeningen, IDA finder, at det i bemærkningerne bør klart afgrænses og præciseres, hvad der ligger i betydningen ”parlamentarisk arbejde” i lovforslagets § 3, stk. 3.

Justitsministeriet kan henvise til, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 3, stk. 3, at lovforslaget og databeskyttelsesforordningen ikke finder anvendelse på den behandling af personoplysninger, der foretages som led i Folketingets parlamentariske arbejde, herunder den betjening af Folketingets medlemmer, som Folketingets Administration foretager. Derudover kan Justitsministeriet henvise til betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen side 32 og 948-958.

Danske Medier og DR noterer med tilfredshed, at den nugældende ordning vedrørende mediernes behandling af personoplysninger videreføres i videst muligt omfang.

Forbrugerrådet Tænk finder, at lovforslagets § 3, stk. 4, hvorefter behandlinger omfattet lov om massemediers informationsdatabaser undtages loven, er meget bredt formuleret, og der opfordres til, at databeskyttelsesloven ikke udvider området i forhold til praksis i dag.

Datatilsynet finder, at lovforslagets § 3, stk. 4-6, – og deres sammenhæng med lov om massemediers informationsdatabaser – er uhensigtsmæssige og

unødigt komplicerede. Datatilsynet skal derfor opfordre til, at der snarest foretages en revision af hele regelsættet.

Professor Sten Schaumburg-Müller finder, at de foreslåede regler giver en bloc-undtagelse til al journalistik i stedet for den foreskrevne gennemtænkte afbalancering, og at reglerne giver forrang for ytrings- og informationsfriheden i stedet for den krævede »forening« af de til tider modsatrettede hensyn. Professor Sten Schaumburg-Müller finder endvidere, at reglerne til tider er diskriminerende over for ikke-danske aktører og dermed i strid med EU-retten, ligesom han anfører, at det bør overvejes, om undtagelserne fra persondataforordningens regler ved journalistisk virksomhed bør gælde i samme omfang for professionelle medier, der er underlagt vejledende regler om god presseskik og Pressenævnets kompetence, som for ikke-professionelle medier, der så hverken skal følge professionelle standarder eller persondataretlige regler.

Justitsministeriet bemærker, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 3, at for så vidt angår bestemmelsens stk. 4-8 lægges der op til, at den gældende ordning vedrørende mediernes behandlinger af oplysninger videreføres i videst muligt omfang med lovforslaget. Bestemmelserne svarer således til de gældende undtagelsesbestemmelser i persondatalovens § 2, stk. 5-9.

Justitsministeriet finder, at lovforslagets bestemmelser indeholder den rette balance mellem retten til beskyttelse af personoplysninger og retten til ytrings- og informationsfrihed, herunder i journalistisk øjemed og med henblik på akademisk, kunstnerisk eller litterær virksomhed.

Dansk Erhverv, Dansk Forfatterforening, Danske Skønlitterære Forfattere og Danske Forlag finder, at når der i bemærkningerne til lovforslagets § 3, stk. 8, anvendes udtrykket ”litterær virksomhed”, skal der ikke kun henvises til skønlitteratur, men ligeledes faglitteratur, idet dette også er omfattet af bestemmelsen.

Datatilsynet har i praksis antaget, at persondatalovens § 2, stk. 9, tillige omfatter faglitterære bøger. Lovforslagets § 3, stk. 8, er tiltænkt at være en videreførelse af persondatalovens § 2, stk. 9, hvorfor Justitsministeriet finder, at faglitterære bøger vil være omfattet af lovforslagets § 3, stk. 8. Justitsministeriet har på den baggrund indsat en afklarende sætning i lovforslagets bemærkninger herom.

2.3.1. Afdøde personer

Datatilsynet kan tilslutte sig forslaget om, at der indføres en begrænsning på 10 år efter vedkommendes død for så vidt angår behandling af oplysninger om afdøde.

Danske Regioner støtter lovforslagets § 2, stk. 5.

Kræftens Bekæmpelse finder, at hensynet til afdøde og dennes pårørende rækker videre end det hensyn til afdødes eftermæle, som der henvises til i bemærkningerne til lovforslaget. Kræftens Bekæmpelse opfordrer til, at gældende praksis videreføres, eventuelt under lovforslagets § 2, stk. 6, eller at der udarbejdes en særlig bestemmelse for sundhedsdata.

Danske Seniorer finder, at lovforslagets § 2, stk. 5, om at loven og databeskyttelsesforordningen finder anvendelse på afdøde personer i 10 år efter vedkommendes død, er et alt for kort tidsrum, hvis der efter de 10 år er fri adgang til en afdød persons sundhedsdata. Danske Seniorer finder desuden, at der bør opsættes generelle og almenkendte kriterier for, i hvilke tilfælde hovedreglen kan fraviges.

Ringsted Kommune finder, at den nuværende praksis bør opretholdes, idet 10-årsgrænsen ikke vil gøre det lettere at administrere reglerne.

Borger Steffen Andersen finder, at det vil være mest hensigtsmæssigt, hvis lovforslagets § 2, stk. 5, udgår.

Dansk Industri finder, at bestemmelsen om afdøde personer bør udgå af lovforslaget.

Danske Bedemænd foreslår, at afdøde personer skrives ud af lovforslaget, idet der ellers bl.a. vil opstå en række praktiske og aftalemæssige problemstillinger for bedemændene. Danske Bedemænd foreslår subsidiært en bestemmelse, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om, at kun særlige kategorier af personoplysninger er beskyttede.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening efterlyser en nærmere beskrivelse af, hvorfor der i lovforslaget er valgt en 10 års grænse for behandling af oplysninger om afdøde personer.

Justitsministeriet kan henviser til lovforslagets afsnit 2.1.3.2., hvorefter Justitsministeriet for så vidt angår oplysninger om afdøde personer, vurderer, at hensynet til, at oplysninger om afdøde personer kan være af væsentlig betydning for de afdødes eftermæle og dermed også for de nulevende pårørende, begrundet, at oplysninger om afdøde i en vis periode bør været omfattet af den beskyttelse, der følger af lovforslaget og forordningen.

Som foreslået i lovforslagets § 2, stk. 5, videreføres den gældende praksis fra Datatilsynet, dog med den tilføjelse, at der er indført en tidsbegrænsning på 10 år. Samtidig foreslås det i § 2, stk. 6, at der ved bekendtgørelse kan fastsættes regler om, at lovforslaget og forordningen i visse tilfælde skal finde anvendelse på oplysninger om afdøde personer i en kortere eller længere periode end 10 år.

Justitsministeriet bemærker, at perioden på 10 år er valgt ud fra, at denne periode i de fleste tilfælde vil kunne være passende ud fra de ovenfor nævnte hensyn. Samtidig vil en præcis angivelse af en tidsperiode gøre reglen nemmere at administrere i praksis.

Justitsministeriet skal endvidere bemærke, at der på baggrund af bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 2, stk. 6, på forskellige livsområder kan ændres på tidsperioden for, hvornår afdødes personoplysninger er omfattet af loven og forordningen i op- og nedadgående retning.

Justitsministeriet vurderer, at bestemmelsen bør opretholdes.

2.3.2. Krigsreglen

Dansk Erhverv er meget tilfreds med, at ”krigsreglen” ikke opretholdes. Dansk Erhverv bemærker, at det dog lader til, at der efter lovforslagets § 3, stk. 9, kan indføres en tilsvarende bestemmelse ad bagdøren, hvorfor Dansk Erhverv foreslår, at denne bestemmelse udgår. Dansk Erhverv finder endvidere, at der også bør tages stilling til eksisterende systemer i bemærkningerne til loven.

IT-Branchen finder, at krigsreglen helt generelt bør afskaffes. IT-Branchen er således uenig i, at kravet om, at databehandling skal ske på dansk grund, i sig selv er med til at sikre en øget databeskyttelse. IT-Branchen anfører, at der i dag findes flere tekniske sikkerhedsforanstaltninger, der kan sikre at følsomme data beskyttes, uden at data behøver at være placeret i Danmark. IT-Branchen finder endelig, at den nye bestemmelse er uklar, idet det ikke

fremgår, i hvilket omfang bemyndigelsen vil blive benyttet, og hvad der i praksis vil blive karakteriseret under begrebet ”statens sikkerhed”.

Erhvervsstyrelsen ser positivt på lovforslagets § 3, stk. 9. Erhvervsstyrelsen finder yderligere, at bemærkningerne til forslaget § 3, stk. 9, bør uddybes med et krav om, at beslutningen om at fastsætte regler efter bestemmelsen kvalificeres med en begrundelse i forbindelse med optaget på listen i bilaget til bekendtgørelsen. Erhvervsstyrelsen finder endelig, at det bør præciseres i bemærkningerne til forslaget § 3, stk. 9, hvilke kategorier af oplysninger der er tale om, og hvad der nærmere kvalificerer ”statens sikkerhed”.

Dansk Industri er grundlæggende imod krigsreglen, men støtter at der i lovforslaget kun undtagelsesvis gives mulighed for en begrænsning af databehandling på tværs af det indre marked, herunder at visse offentlige IT-systemer skal opbevares i Danmark.

Rådet for Digital Sikkerhed er meget tilfredse med moderniseringen af krigsreglen. Rådet for Digital Sikkerhed anfører, at krigsreglen implicit anerkender, at hvis IT-sikkerheden er på plads, så betyder det ikke noget, hvor i EU personoplysningerne er placeret.

KL finder, at lovforslagets § 3, stk. 9, vil medføre, at offentlige myndigheder i mange tilfælde ikke kan anvende den billigste leverandør og effektive og billige cloud-løsninger. KL finder, at der i stedet bør overvejes andre løsningsmodeller, der på samme vis kan sikre statens sikkerhed.

Justitsministeriet kan henvise til bemærkningerne til lovforslagets § 3, stk. 9, hvoraf det fremgår, at det er hensigten, at IT-systemer alene sættes på denne liste, hvis det er vurderet, at det er af hensyn til statens sikkerhed, at det pågældende system skal føres her i landet, idet opbevaringen af de pågældende personoplysninger i en sådan situation vil falde uden for EU-retten og dermed databeskyttelsesforordningen. Det er ikke hensigten, at bestemmelsen skal anvendes for at imødekomme hensyn, der vedrører IT-sikkerheden, idet dette hensyn i tilstrækkelig grad er tilgodeset i bestemmelserne i forordningen, herunder artikel 32 om behandlingssikkerhed – uafhængigt af om det pågældende IT-system føres her i landet eller i et andet EU-land.

Justitsministeriet kan endvidere oplyse, at der i bemærkningerne til lovforslaget er indsat, at det i forbindelse med bemyndigelsesbestemmelsen i stk.

9, forudsættes, at Justitsministeriet kan udarbejde nærmere retningslinjer, som skal følges, når vedkommende minister overvejer at indkøbe et IT-system, der helt eller delvist kan være omfattet af anvendelsesområdet for bemyndigelsesbestemmelsen.

Justitsministeriet skal endelig bemærke, at ministeriet således finder, at der bør være en dansk "krigsregel" af hensyn til statens sikkerhed.

2.4. Lovens geografiske anvendelsesområde

Københavns Universitet finder, at det vil være ønskeligt med en præcisering i lovforslagets § 4, stk. 1, hvorefter det tilføjes til bestemmelsen, at loven gælder uanset om den registreredes nationalitet og opholdssted er inden for EU eller i et tredjeland.

Justitsministeriet skal bemærke, at loven finder anvendelse uanset den registreredes nationalitet. Lovens geografiske anvendelse er – i lighed med persondatalovens – bundet op på, at den finder anvendelse, hvor den dataansvarlige, og nu også databehandleren, er etableret. Justitsministeriet kan i øvrigt bemærke, at Justitsministeriet har indsat en ny bestemmelse i lovforslagets § 32, stk. 1, svarende til § 64 i den gældende persondatalov, hvorefter Datatilsynet af egen drift eller efter anmodning fra en anden medlemsstat kan påse, at en behandling af oplysninger, som finder sted i Danmark, er lovlig, uanset at den pågældende behandling er undergivet en anden medlemsstats lovgivning. Bestemmelserne i § 29 og i databeskyttelsesforordningens artikel 58, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

2.5. Behandlingsregler

Lægemiddel Industri Foreningen finder, at det bør præciseres i lovforslagets § 5, stk. 2, at viderebehandling af personoplysninger ikke er uforenelig med lovforslagets § 5, stk. 1, når viderebehandlingen alene finder sted med henblik på at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser af væsentlig samfundsmæssig betydning.

IT-Branchen finder, at når der i lovforslagets § 5, stk. 2, tales om "kryptering" og "pseudonymisering" som garantier, beror det på en uheldig oversættelse af den oprindelige forordningstekst, hvor begrebet "safeguards" er brugt. IT-Branchen finder, at kryptering og pseudonymisering aldrig vil være en garanti, men kan være meget effektive sikkerhedsforanstaltninger. IT-Branchen foreslår derfor, at ordlyden ændres herefter.

Justitsministeriet bemærker, at lovforslagets § 5, stk. 2, er en ordret lovfæstelse af forordningens artikel 6, stk. 4. Justitsministeriet finder på den baggrund ikke anledning til at ændre lovforslagets § 5, stk. 2.

2.5.1. Lovforslagets § 5, stk. 3, om bemyndigelse til viderebehandling til andre formål

Danske Regioner støtter lovforslagets § 5, stk. 3.

KL forslår, at der – i stedet for bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 5, stk. 3 – indsættes en generel national hjemmel til offentlige myndigheds genanvendelse af personoplysninger i forslaget.

Datatilsynet foreslår, at det tilføjes til lovforslagets § 5, stk. 3, at bestemmelsens 1. pkt. ikke finder anvendelse på behandling af oplysninger i medfør af lovforslagets § 10.

LO, FTF og Akademikerne finder, at det i bemærkninger til lovforslagets § 5, stk. 3, bør eksemplificeres, i hvilke type situationer bestemmelsen tiltænkes at blive anvendt.

Forbrugerrådet Tænk er stærkt betænkelige ved, at lovforslaget i § 5, stk. 3, giver ministre en generel hjemmel til på bekendtgørelsesniveau at fastsætte regler, der undtager myndighederne fra et grundprincip. Forbrugerrådet Tænk finder i den forbindelse, at der med henvisningen til lovforslagets § 23 lægges op til, at forbrugerne udelukkes fra at få information om viderebehandling. Forbrugerrådet Tænk mener, at dette strider grundlæggende imod princippet om transparens og forværrer forbrugernes mulighed for at have kontrol over personlige oplysninger, hvilket databeskyttelsesforordningen netop har til formål at styrke.

Ingeniørforeningen, IDA er ligeledes betænkelige ved lovforslagets § 5, stk. 3, idet IDA finder, at bestemmelsen grundlæggende er i strid med det overordnede formål med forordningen med at give borgerne større kontrol over egne data.

Lægeforeningen finder, at lovforslagets § 5, stk. 3, er for vidtgående

Ejendomsforeningen Danmark finder vedrørende lovforslagets § 5, stk. 3, at det er bekymrende for den registrerede borger, hvis en offentlig myndig-

hed kan få hjemmel til at benytte persondata til andet end det, der udtrykkeligt har været formålet med indsamlingen oprindeligt – og endda uden, at den registrerede bliver oplyst om videreanvendelsen.

Patientdataforeningen finder, at lovforslagets § 5, stk. 3, åbner for uhørte frihedsgrader for at samkøre data.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at adgangen til at undtage fra kravet om formålsbestemthed i lovforslagets § 5, stk. 3, kun anvendes undtagelsesvist og efter en konkret vurdering, og at det uddybes hvorfor, det er nødvendigt med denne undtagelse.

Borger Steffen Andersen finder, at lovforslagets § 5, stk. 3, bør udgå af lovforslaget.

IT-Politisk Forening finder det meget betænkeligt, at der gives ministre så vidtgående beføjelser som i lovforslagets § 5, stk. 3. IT-Politisk Forening finder i den forbindelse, at sådanne beslutninger bør tages af Folketinget. IT-Politisk Forening finder, at der med den foreslåede § 5, stk. 3, er en overhængende risiko for, at personoplysninger, som borgerne har afgivet til én offentlig myndighed til bestemte formål, vil blive genanvendt til en lang række andre formål, uden at borgerne er klar over det.

Rådet for Digital Sikkerhed opfordrer til, at bestemmelsen i lovforslagets § 5 stk. 3, fjernes, således at alle myndigheder skal anvende § 5, stk. 2, ved vurdering af, om to formål er forenelige.

Justitsministeriet bemærker, at bemyndigelsen efter lovforslagets § 5, stk. 3, alene kan anvendes, når bemyndigelsen er inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 23. Der er således allerede med denne henvisning til forordningens artikel 23 tale om snævre grænser for brugen af lovforslagets § 5, stk. 3. For yderligere om forordningens rammer herfor henvises til betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen side 93-97 og 396-404. Justitsministeriet kan i øvrigt henvide til, at det i bemærkningerne til lovforslagets § 5, stk. 3, er blevet præciseret, at det er en forudsætning for anvendelsen af bemyndigelsen i stk. 3, at den ikke anvendes til udstedelse af regler, der strider mod andre regler, f.eks. en særlig lovbestemt tavshedspligt. Endelig er lovforslagets § 5, stk. 3, blevet tilrettet således, at for så vidt angår helbredsoplysninger og genetiske data nævnt i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, som er indsamlet i medfør af lovforslagets § 7, stk. 3, eller i medfør af sundhedslovgivningen, finder be-

stemmelsen alene anvendelse i det omfang, formålet med den videre anvendelse af disse oplysninger er foreneligt med det formål, som disse personoplysninger oprindeligt blev indsamlet til. Justitsministeriet vil løbende overvåge brugen af bemyndigelsen i stk. 3 og føre en liste over bekendtgørelser udstedt i medfør af bestemmelsen.

2.5.2. Samkøring i kontroløjemed og offentliggørelse af oplysninger om kontrolresultater og afgørelser mv. i ikke anonymiseret form

KL finder det tilfredsstillende, at der med lovforslaget ikke længere vil være et krav om, at samkøring af personoplysninger i kontroløjemed skal have særskilt lovhjemmel.

Institut for Menneskerettigheder finder, at kravet om særskilt lovhjemmel til samkøring bør fastholdes.

Patientdataforeningen finder, at lovforslaget åbner op for vidtgående samkøring af personoplysninger.

Som anført i lovforslaget skal Justitsministeriet bemærke, at samkøring i kontroløjemed vil skulle leve op til de almindelige principper og regler om behandling, hvorefter behandlingen vil skulle have hjemmel i databeskyttelsesforordningen eller lovforslaget. Da samkøring i kontroløjemed per definition vil være en indgribende behandlingssituation, vil sådan behandling dog skærpe opmærksomheden på kravene i blandt andet forordningens artikel 5 om principper for behandling af personoplysninger, herunder proportionalitetsprincippet. Justitsministeriet har således ikke fundet det nødvendigt at videreføre en forudsætning om, at samkøring i kontroløjemed skal have særskilt hjemmel i lov.

Datatilsynet tilslutter sig lovforslagets bemærkning om, at det med lovforslaget fortsat er en forudsætning, at der skal ligge en særlig og klar lovhjemmel til grund for systematisk offentliggørelse af oplysninger om kontrolresultater og afgørelser mv. i ikke anonymiseret form.

2.5.3. Aldersgrænsen for et barns samtykke i forbindelse med informationssamfundstjenester direkte til børn

Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Medier, Forbrugerrådet Tænk, IT-Branchen og Red Barnet støtter, at aldersgrænsen sættes til 13 år.

Børnerådet tilslutter sig som udgangspunkt en aldersgrænse på 13 år, men anbefaler i den forbindelse en massiv indsats i forhold til børn og unges – og deres forældres – digitale dannelse, bl.a. gennem undervisning om digitale rettigheder, databeskyttelse osv.

Datatilsynet har noteret sig aldersgrænsen på 13 år.

Ringsted Kommune finder, at der ikke bør indføres flere forskellige aldersgrænser, men at nye aldersgrænser bør lægge sig op ad eksisterende for at skabe sammenhæng og ensartethed.

Justitsministeriet har noteret sig høringsvarene.

2.5.4. Særlig kategori af personoplysninger (persondatalovens § 8)

Dansk Arbejdsgiverforening støtter, at den danske særregel i den nuværende persondatalovs § 8 bliver opretholdt i lovforslagets § 8.

KL finder med tilfredshed, at oplysninger om væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold ikke er en særlig kategori i lovforslaget, og at denne kategori af oplysninger dermed reguleres af databeskyttelsesforordningens artikel 6. **KL** finder derudover, at lovforslagets § 8 bør udgå af hensyn til regelforenkling og minimering af administrative byrder.

Dansk Industri finder det positivt, at lovforslaget ikke viderefører den del af persondatalovens § 8, som vedrører oplysninger om væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold.

Ingeniørforeningen, IDA finder, at personoplysninger om væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold bør henregnes til en anden kategori af personoplysninger end almindelige personoplysninger.

LO, FTF og Akademikerne finder, at oplysninger om væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold fremover bør omfattes af en særregulering svarende til persondatalovens § 8.

LO, FTF og Akademikerne foreslår, at der som yderligere betingelse for såvel privates som offentlige myndigheders legitime behandling af oplysninger om strafbare forhold, når der foreligger et samtykke, tilføjes, at behandlingen skal være nødvendig. **LO, FTF og Akademikerne** foreslår end-

videre, at lovforslagets § 8, stk. 3 og 4, begrænses væsentligt. LO, FTF og Akademikerne finder endelig, at den gældende persondatalovs § 8, stk. 3, om regler om videregivelse for forvaltningsmyndigheder, der udfører opgaver inden for det sociale område, bør videreføres.

IT-Politisk Forening finder, at der ved systematisk dataindsamling ved systematisk overvågning af internettet, hvor der indsamles oplysninger om dynamiske IP-adresser med henblik på at retsforfølge påståede krænkelse af ophavsretlige rettigheder er behov for yderligere retsgarantier for den registrerede.

For så vidt angår lovforslagets § 8 er der tale om en videreførelse af den nugældende persondatalovens § 8 dog således, at bestemmelsen alene indeholder oplysninger om strafbare forhold og ikke længere væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold.

Justitsministeriet kan i den forbindelse henvise til, at det fremgår af lovforslagets afsnit 2.3.2.3.3., at det ikke er hensigten, at beskyttelsesniveauet sænkes for behandling af oplysninger om væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold. Det bemærkes i den forbindelse, at det ved brug af behandlingsgrundlagene i databeskyttelsesforordningen artikel 6, stk. 1, i vid udstrækning er afgørende, om behandling af oplysninger er nødvendig til varetagelse af de i bestemmelsen opregnede interesser. I hvilket omfang, dette er tilfældet, vil bero på den konkrete situation. Der vil således med kravet om nødvendighed være overladt den dataansvarlige et vist skøn, som dog altid vil kunne efterprøves af tilsynsmyndigheden.

Hertil kommer, at al behandling af personoplysninger skal leve op til artikel 5, herunder dataminimeringsprincippet i stk. 1, litra c, hvorefter personoplysninger skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles – altså et krav om proportionalitet. Behandling af oplysninger om væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold, der i dag er omfattet af persondatalovens § 8, vil alt andet lige stille skærpede krav til proportionalitetsvurderingen i forbindelse med behandlingen fremover efter forordningens artikel 6, jf. artikel 5, og det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at beskyttelsesniveauet ikke reelt sænkes for behandling af oplysninger om væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold, selvom behandling af sådanne oplysninger ikke fremover vil være omfattet af en særregulering svarende til persondatalovens § 8.

2.5.5. Behandling af følsomme oplysninger

Forbrugerrådet Tænk finder, at lovforslagets § 7, stk. 4, hvorefter offentlige myndigheder ikke skal søge tilladelse ved Datatilsynet til en behandling af følsomme oplysninger af hensyn til væsentlige samfundsinteresser, er en markant forringelse af forbrugernes retssikkerhed.

Patientdataforeningen kritiserer muligheden for at behandle personoplysninger på grundlag af andre undtagelser end samtykke, idet Patientdataforeningen anfører, at man således bevæger sig væk fra borgernes ret til selvbestemmelse og privatliv. Patientdataforeningen finder endvidere, at lovforslagets § 7, stk. 4, gør urimelig forskel på private virksomheder og offentlige myndigheder.

Justitsministeriet bemærker, at lovforslagets § 7, stk. 4, kun kan anvendes, når det er inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, hvorefter behandlingen bl.a. skal være nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser. Bestemmelsen, der har karakter af en opsamlingsbestemmelse, forudsættes at have et snævert anvendelsesområde, jf. dog bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 7, stk. 5. Der henvises for nærmere om forordningens artikel 9, stk. 2, litra g, til betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen side 216-218, hvor dette begreb udbygges nærmere.

Justitsministeriet har på den baggrund fundet det forsvarligt, at offentlige myndigheder kan anvende denne behandlingsmulighed uden, at der skal gives tilladelse fra Datatilsynet.

Danske Regioner finder, at artikel 9, stk. 2, litra i og j, tillige bør ”aktiveres” i lovforslaget af hensyn til behovet for at bruge data til at udvikle og drive velfærdsydelser.

Som nævnt i lovforslagets afsnit 2.3.3.3. har udformningen af lovforslagets § 7 været styret af en tanke om, at forordningens artikel 9, stk. 2, litra b, g, h, i og j, nødvendiggør at behandlingen er forankret i f.eks. national ret for, at udgangspunktet i artikel 9, stk. 1, om forbud mod behandling af følsomme oplysninger, kan fraviges.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør vurderingen af, i hvilken grad de pågældende muligheder for at fravige udgangspunktet om forbud mod behandling af følsomme oplysninger skal ”aktiveres” styres af en tanke om, at det

skal være muligt at behandle følsomme oplysninger i samme omfang som efter den nugældende persondatalov.

Justitsministeriet har på den baggrund i lovforslaget aktiveret forordningens artikel 9, stk. 2, litra b, delvist ved lovforslagets § 7, stk. 2, og § 12 for så vidt angår arbejdsretlige forpligtelser. Justitsministeriet har endvidere aktiveret forordningens artikel 9, stk. 2, litra h, om forebyggende medicin eller arbejdsmedicin til vurdering af arbejdstagerens erhvervsevne, medicinsk diagnose, ydelse af social- og sundhedsomsorg eller -behandling eller forvaltning af social- og sundhedsomsorg og -tjenester i lovforslagets § 7, stk. 3, og forordningens artikel 9, stk. 2, litra g, om væsentlige samfundsinteresser i lovforslagets § 7, stk. 4. Endelig er forordningens artikel 9, stk. 2, litra j, aktiveret i lovforslagets § 10 for så vidt angår statistik og videnskab og for så vidt angår arkivformål i lovforslagets § 14.

Det bemærkes, at kravet om, at forordningens artikel 9, stk. 2, litra b, g, h, i og j, skal være forankret i national ret kan opfyldes i særlovgivning, der ligger inden for forordningens rammer, jf. betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen side 223-230. Det følger heraf, at artikel 9, stk. 2, litra b, g, h, i og j, også kan aktiveres via national særlovgivning. Det må i den forbindelse antages at være tilstrækkeligt, at den pågældende behandling af personoplysninger er forudsat i særlovgivningen. Det kan således ikke være et krav, at den pågældende særlovgivning indeholder en udtrykkelig regel om behandlingen af personoplysninger i forbindelse med brug af f.eks. artikel 9, stk. 2, litra g, om ”væsentlige samfundsinteresser”.

Det kan være vanskeligt på forhånd fuldstændigt at forudse behovet for at kunne behandle personoplysninger omfattet af forordningens artikel 9, hvorfor det er foreslået, at der indføres en bemyndigelse til, at vedkommende minister – efter forhandling med justitsministeren og inden for forordningens rammer – kan fastsætte yderligere regler om lovlig behandling af personoplysninger omfattet af forordningens artikel 9.

Rigspolitiet anbefaler, at der i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, fastsættes en udtrykkelig bestemmelse om, at følsomme oplysninger kan videregives til politiet som led i indgivelsen af en anmeldelse af strafbart forhold.

Justitsministeriet vil i lovforslaget tydeliggøre, at både private borgere, private virksomheder og offentlige myndigheder naturligvis også fremover skal

have frie rammer til at foretage politianmeldelse. De specielle bemærkninger til § 8 er ændret i overensstemmelse hermed.

2.5.6. Forskning og statistik

Datatilsynet foreslår en ny affattelse af lovforslagets § 10. Datatilsynet foreslår bl.a., at det kan overvejes at lempe reglerne, så oplysninger, som behandles i medfør af lovforslagets § 10, f.eks. kan indgå i materiale, der publiceres i ”anerkendte” videnskabelige tidsskrifter mv., hvis oplysningerne forinden offentliggørelsen som minimum pseudonymiseres i en grad, der svarer til det, der gælder på forvaltningslovens og offentlighedslovens område. Datatilsynet foreslår endvidere bl.a., at hvis tilsynet fortsat skal være tilladelsesmyndighed efter forslaget stk. 3, skal tilladelseskravet begrænses til de tilfælde, hvor der er tale om biologisk materiale og de tilfælde, hvor oplysningerne skal videregives ud af forordningens territoriale anvendelsesområde. Tilsynet foreslår i den forbindelse, at det kan overvejes at bemyndige tilsynet til også at fastsætte vilkår for de videregivelser, der ikke længere måtte kræve tilladelse i form af generelle vilkår, der offentliggøres. Hvis der ønskes en egentlig sagkyndig myndighedsvurdering i forbindelse med en tilladelsesordning, finder Datatilsynet, at det for så vidt angår videregivelse til og fra sundhedsvidenskabelig forskning kan overvejes i stedet at lægge opgaven i f.eks. regi af det videnskabetiske komitéssystem. Datatilsynet foreslår dernæst, at der indsættes et nyt stykke i lovforslaget, hvoraf det fremgår, at stk. 2-4 ikke finder anvendelse, hvis den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke til den senere behandling, eller hvis oplysningerne siden indsamlingen tydeligvis er offentliggjort af den registrerede selv. Datatilsynet foreslår endelig, at lovforslagets stk. 4 udvides til at omfatte videnskabelig forskning generelt eller eventuelt til yderligere specifikke områder, herunder eksempelvis i forbindelse med mistanke om seksuelle overgreb mod børn.

Dansk Arbejdsgiverforening finder, at den passage i lovforslaget, hvorefter virksomheder alene kan anvende persondata til statistikformål i ”det tidsrum, som kræves for at udarbejde statistikkerne”, bør udgå. Dansk Arbejdsgiverforening finder endvidere, at hvis ikke statistikbegrebet udvides i forhold til det begreb, som anlægges i forarbejderne til lovforslaget, vil det betyde, at en betydelig del af det, som i dag opfattes som statistik, ikke længere vil kunne videreføres, eller kvaliteten og statistikformålene vil kunne komme i fare på grund af registerrettighederne.

Danmarks Statistik finder, at lovforslagets § 10, stk. 2, og bemærkningerne hertil, skal fortolkes således, at den nuværende retstilstand tænkes videreført, hvilket Danmarks Statistik til fulde støtter op om.

Danske Regioner, Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (DFiR), Dansk Industri, Danske Professionshøjskoler, Kræftens Bekæmpelse, Lægemiddel Industri Foreningen og Syddansk Universitet støtter overordnet lovforslagets § 10 om forskning og statistik.

VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd finder med stor tilfredshed, at lovforslaget bevarer råderummet i relation til adgang til og behandling af data, der skal bruges i videnskabelige eller statistiske formål.

Kræftens Bekæmpelse finder det ærgerligt, at anmeldepligten i forbindelse med lovforslagets § 10 bortfalder for så vidt, at den ikke erstattes med yderligere tiltag end fortegnelseskravet til den enkelte dataansvarlige, der i henhold til artikel 9 vil gælde alle sundhedsdata.

Copenhagen Business School opfordrer til, at der indsættes en bestemmelse i lovforslaget, der fastslår, at der for så vidt angår tilladelser udstedt i henhold til persondatalovens § 10, stk. 3, vil der ikke skulle indhentes en ny tilladelse i henhold til lovforslagets § 10, stk. 3, men at de eksisterende tilladelser kan fortsætte på uændrede vilkår.

Forsikring og Pension finder, at det er afgørende for forsikrings- og pensionselskaberne, at formuleringen i lovforslagets § 10, stk. 1, ikke er mere snæver end artikel 89, stk. 1, i databeskyttelsesforordningen.

Københavns Universitet finder, at det i lovforslagets § 10 bør præciseres, at registerforskning uden den registreredes forudgående samtykke er mulig både for så vidt angår almindelige og følsomme personoplysninger.

DTU foreslår, at der i lovforslaget skabes hjemmel til en mere enkel og mindre formalistisk adgang til at udveksle data mellem offentlige forskningsinstitutioner til brug for forskning.

Det Koordinerende Organ for Registerforskning er overordnet tilfreds med lovforslagets § 10. Det Koordinerende Organ for Registerforskning støtter endvidere, at der ifølge lovforslagets § 10, stk. 4, under visse omstændigheder kan gives mulighed for, at data, der er behandlet i forbindelse

med sundhedsvidenskabelig forskning, senere kan behandles i andet end statistisk eller videnskabeligt øjemed, hvis det er nødvendigt for den registreredes vitale interesser.

Lægeforeningen støtter grundlæggende lovforslagets § 10. Men Lægeforeningen finder, at rækkevidden af lovforslagets § 10, stk. 4, bør tydeliggøres.

Danske Regioner støtter lovforslagets § 10, stk. 4. Danske Regioner anfører i den forbindelse, at bestemmelsen bør udmøntes på en måde, der bedst muligt varetager patienternes interesse.

Dansk Industri støtter lovforslagets § 10, stk. 4.

Kræftens Bekæmpelse finder, at lovforslagets § 10, stk. 4, er særdeles positiv under forudsætning af, at bestemmelsen er tiltænkt et meget snævert anvendelsesområde.

Aarhus Universitet, Institut for Klinisk Medicin, Health finder, at lovforslagets § 10, stk. 4, er glædeligt. Aarhus Universitet, Institut for Klinisk Medicin, Health henstiller i den forbindelse, at vurderingen ikke er for restriktiv, således at eksempelvis alene kræftsygdomme kan tilgodeses.

Roskilde Universitet finder, at det i lovforslagets § 10, stk. 4, bør tydeliggøres om de påtænkte oplysninger skal kommunikeres til den registreredes egen læge, eller hvilken anden sundhedsperson/organisation der vil være tale om.

KL finder, at der i lovforslaget bør etableres mulighed for, at kommunerne kan genanvende de oplysninger om borgerne – som eventuelt afdækkes ved statistik – på samme måde som det i lovforslagets § 10, stk. 4, foreslås muligt på sundhedsområdet.

Justitsministeriet har i lyset af de indkomne hørings svar genovervejet lovforslagets § 10 og i den forbindelse foretaget enkelte tilretninger. Der henvises til lovforslagets § 10 og bemærkningerne hertil. Sundheds- og Ældreministeriet har oplyst, at udmøntning af den foreslåede § 10, stk. 4, (nu stk. 5) vil ske under inddragelse af relevante parter, herunder Lægeforeningen.

2.5.7. CPR-numre

Dansk Industri støtter lovforslagets § 11.

Erhvervsstyrelsen finder, at der er behov for en bestemmelse, hvorefter private, til hvem offentlige myndigheder har outsourcet opgaver, kan behandle oplysninger om personnummer, hvor dette er af afgørende betydning for at sikre en entydig identifikation.

Justitsministeriet bemærker, at lovforslagets § 11 er en videreførelse af gældende ret. Derudover er der tilføjet en bestemmelse i lovforslagets § 11, stk. 2, nr. 4, hvorefter private må behandle oplysninger, når betingelserne i lovforslagets § 7 er opfyldt.

Justitsministeriet vurderer, at bestemmelsen har den rette balance mellem hensynet til beskyttelsen af fysiske personer og hensynet til fri udveksling af personoplysninger.

Justitsministeriet skal endelig bemærke, at det følger af lovforslagets § 11, stk. 2, nr. 1, at private kan behandle oplysninger om personnummer, når det følger af lovgivningen.

Moderniseringsstyrelsen finder, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis det angives i lovforslaget, hvilken personoplysningskategori CPR-numre har.

Justitsministeriet kan i den forbindelse bemærke, at personnumre ikke er omfattet af den særlige kategori af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 9 og 10. Derfor falder personnumre ind under kategorien af oplysninger omfattet af forordningens artikel 6. Det bemærkes, at lovforslagets § 11 er en udnyttelse af det råderum, som databeskyttelsesforordningen overlader medlemslandene i artikel 6, stk. 2 og 3, samt artikel 87.

Københavns Universitet finder, at da universiteterne udfører forskning i offentligt regi, bør det være muligt for universiteterne at anvende personnumre til videnskabelige formål, når det ikke er muligt at anvende pseudonymiserede eller anonymiserede oplysninger. Københavns Universitet finder endvidere, at det betænkeligt, at det til trods for det skærpede krav til samtykkets udtrykkelighed i forordningens artikel 7, bør være muligt at give samtykke til offentliggørelse af personnumre, især hvis dette samtykke indgår i et generelt samtykke – f.eks. til deltagelse i forskningsprojekt.

Justitsministeriet bemærker, at offentlige myndigheder kan anvende personnumre til videnskabelige formål med henblik på en entydig identifikation, jf. lovforslagets § 11, stk. 1. Offentlige myndigheder kan således benytte personnumre i forbindelse med videnskabelige formål i samme omfang som private.

Justitsministeriet skal endvidere bemærke, at lovforslagets § 11, stk. 2, nr. 2, om samtykke, er i overensstemmelse med gældende ret. Justitsministeriet finder, at bestemmelsen har den rette balance mellem hensynet til beskyttelsen af den registrerede over for hensynet til fri udveksling af personoplysninger, ligesom bestemmelsen er inden for det nationale råderum i databeskyttelsesforordningen.

Forbrugerrådet Tænk finder, at lovforslagets § 11, stk. 2, nr. 2, og 3, hvorefter private må behandle CPR-numre skal slettes. Forbrugerrådet Tænk oplever, at forbrugere i dag ”tvinges” til at afgive samtykke, som betingelse for at opnå en given tjeneste eller ydelse, når virksomheden ønsker at indsamle CPR-nummer. Forbrugerrådet Tænk anfører, at et samtykke på dette område ikke har karakter af frivillighed i tråd med samtykkereglen i § 7, når forbrugeren ikke har en reel valgfrihed. I forhold til stk. 2, nr. 3, finder Forbrugerrådet Tænk, at hensynet til at lette virksomhedens drift ikke bør begrunde, at forbrugerne forpligtes til at oplyse CPR-nummer. Risikoen for identitetstyveri og datamisbrug i øvrigt samt det forhold, at virksomheder nemt bør kunne verificere kunders identitet på andre og mere sikre måder gør, at Forbrugerrådet Tænk foreslår en stramning af reglerne.

Der er tale om en videreførelse af de gældende regler. Justitsministeriet skal i forbindelse med spørgsmålet om samtykkets frivillighed bemærke, at et samtykke ikke vil være gyldigt, hvis det ikke er en frivillig, specifik, informeret og utvetydig viljetilkendegivelse fra den registrerede. Derudover skal samtykket være i overensstemmelse med betingelserne herfor i databeskyttelsesforordningens artikel 7, se nærmere betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen side 170-185.

Ingeniørforeningen, IDA opfordrer til, at reglerne om private virksomheders brug af CPR-numre præciseres og begrænses, indtil der eventuelt er fundet et mere egnet og sikkert identifikationsmiddel til brug for borgernes kontakt med offentlige systemer.

Der er tale om en videreførelse af de gældende regler. Justitsministeriet vurderer, at reglerne indeholder den rette balance mellem hensynet til beskyt-

telsen af den registrerede over for hensynet til fri udveksling af personoplysninger. Det er således Justitsministeriets vurdering, at der fortsat bør gælde særlige betingelser for behandling af oplysninger om personnumre, jf. afsnit 2.3.7.3 i lovforslaget.

2.5.8. Videregivelse til brug for markedsføring

Forbrugerrådet Tænk og Ingeniørforeningen, IDA kan støtte en videreførelse af de nuværende markedsføringsregler, men finder, at der er brug for en præcisering af reglerne i forhold til nye forretningsområder, som eksempelvis handel med data.

Dansk Erhverv finder, at lovforslagets regler om videregivelse til markedsføringsformål er i strid med databeskyttelsesforordningen. Dansk Erhverv finder således, at samtykkekravet er for vidtgående, og at interesseafvejningsreglen i langt de fleste tilfælde bør føre til, at virksomheden kan nøjes med at oplyse den registrerede om videregivelsen.

Dansk Industri stiller spørgsmålstegn ved, om databeskyttelsesforordningen giver mulighed for den foreslåede regulering i lovforslagets § 13. Endvidere foreslår Dansk Industri endvidere, at justitsministerens mulighed for at definere begrænsninger i adgangen til videregivelse til brug for markedsføring udgår af lovforslagets § 13.

Kreakom finder, at det er væsentligt, at den erhvervsmæssige brug af data ikke begrænses unødigt og strengere end forordningen lægger op til i lovforslagets § 13. Kreakom finder, at danske særregler på dette område begrænser de danske erhvervsdrivendes konkurrenceevne på tværs af lande og medier.

Finans Danmark er bekymret for, at lovforslagets § 13 sammenholdt med § 4 betyder, at virksomheder, der er etableret i EU, men ikke i Danmark, ikke er underlagt samme restriktive regler for behandling af oplysninger i forbindelse med markedsføring som virksomheder, der er etableret i Danmark. Finans Danmark finder således, at det er afgørende, at danske særregler på databeskyttelsesområdet ikke kommer til at virke konkurrenceforvridende. Finans Danmark er skeptisk i forhold til lovforslagets § 13.

Der er tale om en videreførelse af den gældende retstilstand. Justitsministeriet vurderer, at reglerne indeholder den rette balance mellem hensynet til beskyttelsen af den registrerede over for hensynet til fri udveksling af per-

sonoplysninger. Dette er særligt af hensyn til, at den registrerede bør have afgørende indflydelse på, i hvilket omfang der behandles personoplysninger om den pågældende med henblik på markedsføring.

Justitsministeriet vurderer, at lovforslagets § 13 er inden for rammerne af det nationale råderum i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 2 og 3, jf. nærmere herom afsnit 2.3.9.3. i lovforslaget og betænkning nr. 1565 om databeskyttelsesforordningen side 147-166.

2.5.9. Om registrering af telefonnumre

LO, FTF og Akademikerne finder, at reglen i persondatalovens § 13 om forbud mod offentlige myndigheders og private virksomheders automatiske registrering af, hvilke telefonnumre der er foretaget opkald til fra deres telefoner, bør videreføres.

Justitsministeriet vurderer, at det ikke er nødvendigt at videreføre bestemmelsen i persondatalovens § 13. Der henvises til lovforslagets afsnit 2.3.2.3., hvoraf det fremgår, at det efter Justitsministeriets opfattelse er vanskeligt at se behovet i dag for at opretholde persondatalovens § 13 om offentlige myndigheder og private virksomheders manglende mulighed for at foretage automatisk registrering af, hvilke telefonnumre der er foretaget opkald til fra deres telefoner. Dette begrundes navnlig i, at offentlige myndigheder og private virksomheder, som stiller telefoner til rådighed, i forbindelse med en eventuel automatisk registrering vil skulle overholde reglerne i lovforslaget og forordningen, hvilket må anses for at yde en tilstrækkelig integritetsbeskyttelse, herunder også henset til karakteren af de pågældende oplysninger.

2.6. Kreditoplysningsbureauer

Forbrugerrådet Tænk foreslår, at lovforslagets § 21, stk. 4, suppleres med et klart forbud mod private eller offentlige virksomheders brug af ”kreditscore”-redskaber på individuelt niveau.

Justitsministeriet bemærker, at kapitlet om kreditoplysningsbureauer som udgangspunkt er en videreførelse af gældende ret, som efter Justitsministeriets vurdering har fundet en tilfredsstillende balance mellem på den ene side hensynet til beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og hensynet til fri udveksling af personoplysning-

ger. Justitsministeriet finder derfor ikke anledning til at ændre reglerne herom.

2.7. De registreredes rettigheder

LO, FTF og Akademikerne finder, at muligheden for at begrænse de registreredes rettigheder i lovforslagets § 22 er særdeles vidtgående.

Forbrugerrådet Tænk kan ikke støtte lovforslagets § 23.

Rådet for Digital Sikkerhed henstiller til, at bestemmelserne i lovforslagets §§ 22, stk. 2, og 23 anvendes langt mere snævert, end der er lagt op til, således at det kun er helt undtagelsesvist, at der gøres undtagelse for oplysningspligten.

IT-Politisk Forening finder, at formuleringen ”den registreredes interesse i oplysningerne” i lovforslagets § 22, stk. 1, er problematisk, da den kan lægge op til interesseafvejning mellem den dataansvarliges og den registreredes interesser for alle anmodninger om oplysningspligt og indsigtsret. Men IT-Politisk Forening finder det positivt, at der med formuleringen ”afgørende hensyn til private interesser” i § 22, stk. 1, og bemærkningerne her til, lægges op til en begrænset anvendelse af denne undtagelse fra oplysningspligten og indsigtsretten. IT-Politisk Forening finder det endvidere tvivlsomt, hvorvidt en meget generel bestemmelse i lovforslagets § 22, stk. 2, er forenelig med databeskyttelsesforordningens artikel 23. IT-Politisk forening finder desuden, at der bør ske en præcisering af den nærmere sammenhæng mellem lovforslagets §§ 22, stk. 1-2, og stk. 3. IT-Politisk Forening finder endvidere, at indsigtsretten efter lovforslagets § 22, stk. 5, ikke bør afskæres i sådanne situationer, hvor det i forskningsprojekter eller i forbindelse med udarbejdelse af statistikker vil være relativt uproblematisk at give den registrerede ret til indsigt i egne oplysninger. IT-Politisk Forening finder endelig, at der i forbindelse med lovforslagets § 23 bør stilles krav til den dataansvarlige om at give offentligheden den relevante information på en præcis, transparent, forståelig og let tilgængelig form med et klart og enkelt sprog, idet det ikke er tilstrækkeligt, at borgerne blot kan orientere sig i Lovtidende.

Moderniseringsstyrelsen finder, at fravigelsen af indsigtsretten i forordningens artikel 15 af hensyn til videnskabeligt eller statistisk øjemed er for snæver, hvorfor styrelsen finder, at det bør overvejes at udvide anvendelsesområdet for bestemmelsen. Det afgørende for Moderniseringsstyrelsen er,

at statistisk arbejde i forbindelse med overenskomstforhandlinger undtages.

Kommunernes og Regionernes løndatakontor anfører, at idet lovforslaget ikke udnytter den hjemmel, der følger af forordningens artikel 89, stk. 2, til at fastsætte nationale undtagelser fra de rettigheder, der følger af artikel 15, 16, 18 og 21, når oplysningerne behandles til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål, opfordrer Kommunernes og Regionernes løndatakontor til, at der indarbejdes en sådan undtagelse i lovforslaget.

Dansk Arbejdsgiverforening finder, at lovforslaget indebærer, at der er usikkerhed om den fortsatte mulighed for at anvende personoplysninger i forbindelse med udarbejdelse af statistik. På den baggrund finder Dansk Arbejdsgiverforening, at hjemmelen i artikel 89 bør udnyttes i lovforslaget med henblik på at skabe større sikkerhed for, at personoplysninger kan anvendes til statistiske formål. Dansk Arbejdsgiverforening anfører i den forbindelse, at lovforslagets § 22, stk. 5 – hvorefter indsigtsretten efter forordningens artikel 15, stk. 1, ikke finder anvendelse, hvis oplysninger udelukkende behandles i forbindelse med bl.a. statistik – bør udvides til, at retten til berigtigelse, begrænsning af behandling og indsigelse i medfør af forordningens artikel 16, 18 og 21, tilsvarende ikke finder anvendelse.

Danmarks Statistik finder ligeledes, at oplysninger, der udelukkende er indsamlet til statistiske formål, bør undtages fra de registreredes rettigheder, som følger af artikel 15, 16, 18 og 21 i databeskyttelsesforordningen. Danmarks Statistik finder således, at det vil være uholdbart, hvis en registeret kan kræve, at behandlingen af vedkommendes oplysninger til statistiske formål skal begrænses, da det vil medføre, at der ikke længere kan udarbejdes retvisende statistik.

Justitsministeriet har overvejet rækkevidden af lovforslagets § 22, stk. 2, i lyset af høringssvarene, og finder det nødvendigt at omformulere lovforslagets § 22, stk. 5, således at det følger heraf, at databeskyttelsesforordningens artikel 15, 16, 18 og 21 ikke finder anvendelse, hvis oplysningerne udelukkende behandles i videnskabeligt øjemed, eller hvis oplysningerne kun opbevares i form af personoplysninger i det tidsrum, som kræves for at udarbejde statistikker.

Justitsministeriet vurderer endvidere, at lovforslaget har fundet den rette balance mellem forskning og statistik over for hensynet til den registreredes rettigheder.

Østre Landsret finder, at det på baggrund af forordningens artikel 23, stk. 1, litra f og j, sammenholdt med præambelbetragtning nr. 20 og under hensyn til domstolenes særlige status og den detaljerede procesregulering i retsplejeloven bør overvejes at fastsætte generelle undtagelser for oplysningspligten og indsigtsretten for så vidt angår domstolenes judicielle virksomhed. **Vestre Landsret** kan tilslutte sig Østre Landsrets høringssvar.

Domstolsstyrelsen foreslår, at der i lovforslaget fastsættes generelle undtagelser fra oplysningspligten og indsigtsretten for så vidt angår oplysninger, der behandles af domstolene i forbindelse med deres judicielle virksomhed.

Justitsministeriet har noteret sig, at begge landsretter anfører, at der på baggrund af forordningens artikel 23, stk. 1, litra f og j, sammenholdt med præambelbetragtning nr. 20 og under hensyn til domstolenes særlige status og den detaljerede procesregulering i retsplejeloven bør fastsættes generelle undtagelser for oplysningspligten og indsigtsretten for så vidt angår domstolenes judicielle virksomhed. Justitsministeriet er enig i det hensigtsmæssige heri.

Justitsministeriet har på den baggrund udvidet lovforslagets § 22, stk. 4, således, at databeskyttelsesforordningens artikel 13-15 ikke finder anvendelse i forbindelse med domstolenes judicielle virksomhed.

Rigspolitiet finder, at det i lovforslaget bør fastsættes, at de registreredes rettigheder efter databeskyttelsesforordningens artikel 12-15 og 34 ikke finder anvendelse i forhold til behandling af personoplysninger, der kan afdekke, at en anmeldelse af et strafbart forhold eller anden videregivelse af personoplysninger til kompetente retshåndhævende myndigheder til brug for retshåndhævelsesøjemed har fundet sted. Rigspolitiet finder endvidere, at der bør fastsættes en undtagelse til forordningens artikel 34 i de tilfælde, hvor den dataansvarlige konkret vurderer, at der er belæg for at indgive anmeldelse af et strafbart forhold i anledning af et brud på persondatasikkerheden.

Justitsministeriet finder på baggrund af Rigspolitiets høringssvar, at der i lovforslaget skal indsættes en bestemmelse om undtagelse fra håndteringen af den registreredes rettighed efter databeskyttelsesforordningens artikel 34 i tilfælde af sikkerhedsbrud.

2.8. Tilladelse til behandling

Datatilsynet er umiddelbart uforstående overfor, at der efter udkastet til lovforslag fortsat skal være en tilladelsesordning på flere områder. Tilsynet anfører i den forbindelse, at det med tilladelsesordningen efter persondataloven i praksis ikke har været muligt at tilvejebringe et klart og utvetydigt grundlag, på hvilket de enkelte virksomheder mv. har kunnet foretage deres behandlinger, hvorfor vilkårene i Datatilsynets tilladelser derfor som udgangspunkt har karakter af standardvilkår.

Dansk Arbejdsgiverforening finder, at der bør udvises tilbageholdenhed med at indføre adgange til at fastsætte yderligere regler som eksempelvis i § 26, stk. 3 om, at der forinden iværksættelse af andre behandlinger end de nævnte i § 26, stk. 1, skal indhentes tilladelse fra Datatilsynet.

Finans og Leasing finder, at databeskyttelsesforordningen bør følges, således at det nuværende særlige danske krav om forudgående tilladelse til oprettelse af advarselsregistre ikke videreføres. Finans og Leasing finder, at der pga. af et stigende antal svindelsager er et stort behov for, at virksomheder kan advare andre virksomheder hurtigst muligt mod åbenlyse forsøg på svindel. Finans og Leasing finder – i overensstemmelse med forordningens ånd – endelig, at de danske virksomheder selv kan tage ansvar for at oprette et advarselsregister og behandle personoplysningerne heri i overensstemmelse med reglerne.

Dansk Industri kan – af hensyn til muligheden for at advare mod svindel – ikke støtte lovforslagets krav om tilladelse til at føre advarselsregistre.

FTF, LO og Akademikerne finder, at det er påfaldende, at den gældende persondatalovs § 50, stk. 1, nr. 4, vedrørende krav om Datatilsynets forudgående tilladelse, også når behandling sker med henblik på erhvervsmæssig bistand ved stillingsbesættelse (rekrutteringsvirksomhed), udgår med lovforslaget.

Justitsministeriet har noteret sig de anførte synspunkter. Justitsministeriet finder dog, at niveauet for krav om, hvornår Datatilsynets tilladelse skal indhentes er balanceret.

2.9. Tavshedspligt for databeskyttelsesrådgivere

Finanssektorens Arbejdsgiverforening finder, at det i bemærkningerne til lovforslagets § 24 bør tilføjes, at arbejdsgiveren, vil kunne reagere med an-

sættelsesretlige sanktioner over for databeskyttelsesrådgiveren, hvis denne overtræder sin tavshedspligt, uden at komme i konflikt med den beskyttelse, som forordningens artikel 38, stk. 3, giver rådgiveren.

Justitsministeriet kan henvise til, at det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 38, stk. 3, at databeskyttelsesrådgiveren ikke må afskediges eller straffes af den dataansvarlige eller databehandleren for at udføre sine opgaver.

2.10. Tilsyn

Dansk Industri, Institut for Menneskerettigheder og Ingeniørforeningen, IDA finder, at Datatilsynet bør styrkes, således at tilsynet har tilstrækkelige juridiske, tekniske og formidlingsmæssige ressourcer til at løfte sine opgaver efter forordningen.

Justitsministeriet kan for så vidt angår yderligere ressourcer til Datatilsynet oplyse, at det i forslag til finanslov for finansåret 2018 foreslås, at der med finansloven for 2018 afsættes 12,5 mio. kr. i 2018, 16,4 mio. kr. i 2019 og 16,8 mio. kr. i 2020 og frem dels som følge af meropgaver vedrørende databeskyttelsesforordningen mv., dels som en generel styrkelse af Datatilsynet. Det svarer til et økonomisk løft på knap 75 pct. i forhold til Datatilsynets eksisterende bevilling.

Datatilsynet finder, at formandsposten i Datarådet bør beklædes af en højesteretsdommer.

Justitsministeriet har i lovforslaget præciseret, at formanden i Datarådet skal være landsdommer eller højesteretsdommer.

Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd foreslår, at ét af medlemmerne af Datarådet, jf. lovforslagets § 27 stk. 3, udpeges af uddannelses- og forskningsministeren med henblik på at inddrage indsigt i anvendelse af data til videnskabelige formål, men også for at have indsigt i, hvilke fremtidige tendenser Datarådet må forventes at skulle forholde sig til.

Justitsministeriet finder, at der ved tilføjelsen – i forhold til gældende ret – om, at erhvervsministeren og ministeren for offentlig innovation hver udnævner et medlem af Datarådet er sikret tilføjelse af den fornødne faglighed. Det bemærkes, at udnævnelse af medlemmerne af Datarådet under alle omstændigheder sker på baggrund af disses faglige kvalifikationer, ligesom

der ved udpegningen skal tilstræbes uvildighed og saglighed. Endvidere tilstræbes det, at der udpeges et eller flere medlemmer med erfaring inden for informationssikkerhed og anvendelse af data i praksis.

Moderniseringsstyrelsen finder, at der bør indsættes en sætning i bemærkningerne til lovforslagets § 28 om, at dispositioner af privatretlig karakter, f.eks. indgåelse af kontrakter eller indgåelse af kollektive aftaler på det arbejdsretlige område, er ikke omfattet af bestemmelsen.

Justitsministeriet har på baggrund heraf indsat en bemærkning herom i lovforslagets § 28.

Erhvervsstyrelsen finder i forbindelse med lovforslagets § 28, hvorefter der skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet, at det er hensigtsmæssigt, at det klarlægges, hvornår et lovforslag eller en bekendtgørelse vurderes at have ”indflydelse på beskyttelsen af privatlivet”.

Justitsministeriet bemærker, at vurderingen heraf følger af praksis.

Dansk Industri finder ikke, at Datatilsynet i lovforslagets § 29 bør tildeles en udvidet adgang til alle danske private lokaliteter uden nogen form for retskendelse.

Københavns Universitet oplyser, at udenlandske forskere efter forskningsordningen gives adgang til Danmarks Statistisk, ved at logge på en server, der står i Danmark. Københavns Universitet finder, at for at sådanne internationale samarbejder kan fungere, skal lovforslagets § 29, stk. 2, fortolkes således, at Datatilsynet får adgang til de lokaler, hvor serverne befinder sig, og ikke de lokaler, hvor forskerne rent faktisk sidder, når de behandler data.

Justitsministeriet bemærker, at Datatilsynet med lovforslagets § 29, stk. 2, får adgang til de lokaler, hvorfra behandlingen af personoplysninger foretages.

FSR – danske revisorer finder, at Datatilsynets ret til i særlige tilfælde at forbyde, begrænse eller suspendere overførsel af særlige kategorier af oplysninger til et tredjeland eller en international organisation i lovforslagets § 31 bør være mere klar, herunder i forhold til, hvornår og hvorfor den kan bruges.

Erhvervsstyrelsen finder, at det bør klarlægges i hvilke ”særlige tilfælde”, der efter lovforslagets § 31 kan forbydes overførsler.

Dansk Industri kan ikke støtte lovforslagets § 36 og finder, at de gældende regler i persondataloven bør fastholdes.

Justitsministeriet bemærker, at lovforslagets bestemmelser om tilsyn i vidt omfang er en videreførelse af den gældende retstilstand.

Justitsministeriet vurderer, at bestemmelserne har den rette balance mellem hensynet til beskyttelsen af fysiske personer og hensynet til fri udveksling af personoplysninger samt af hensynet til, at Datatilsynet kan føre et uafhængigt tilsyn i overensstemmelse med reglerne i databeskyttelsesforordningen.

Finans Danmark finder, at det også fremadrettet skal være Datatilsynet, der fører det generelle tilsyn med overholdelsen af persondatareglerne, mens særmyndigheder som eksempelvis Finanstilsynet udgør et supplerende tilsyn. Finans Danmark finder således, at det er afgørende for et effektivt tilsyn, at der afsættes tilstrækkelige ressourcer til Datatilsynet. Endvidere finder Finans Danmark, at der skal fastlægges en klar ansvars- og kompetencefordeling mellem Datatilsynet og Finanstilsynet. Endelig finder Finans Danmark, at der i forbindelse med lovforslagets § 33 bør gælde en regel om, at der i alle tilfælde skal indhentes en udtalelse fra den dataansvarlige.

Forbrugerombudsmanden gør opmærksom på, at det ikke er korrekt som anført i bemærkninger til lovforslaget på side 226, at Forbrugerombudsmanden ikke har status som uafhængig tilsynsmyndighed, jf. markedsføringslovens § 25.

Finanstilsynet foreslår, at det tydeliggøres i bemærkningerne til lovforslaget, at Finanstilsynet – også når lovforslaget og databeskyttelsesforordningen træder i kraft – vil fortsætte med at være tilsynsmyndighed for så vidt angår regler om behandling af persondata i den finansielle regulering, herunder bl.a. lov om finansiell virksomhed, mens Datatilsynet er den overordnede kompetente myndighed i forhold til forordningen og særreguleringen.

Datatilsynet opfordrer til, at det tydeliggøres i bemærkninger til lovforslaget, hvad der skal forstås ved, at Finanstilsynet og Forbrugerombudsmanden har karakter af supplerende tilsyn.

Justitsministeriet skal henvise til, at lovforslagets afsnit 2.7.3.1., om forholdet mellem Datatilsynet og de – i denne sammenhæng – supplerende tilsyn, er blevet nærmere uddybet.

2.11. Retsmidler, ansvar og sanktioner

Rigsadvokaten og Rigspolitiet anfører, at den i lovforslagets § 41 fastsatte strafferamme for overtrædelser af loven, databeskyttelsesforordningen eller regler udstedt i medfør heraf på bøde eller fængsel indtil 6 måneder medfører, at sådanne overtrædelser forældes efter 2 år. Strafferammen vil betyde visse begrænsninger i, hvilke efterforskningsmidler og straffeprocessuelle tvangsindgreb der kan bringes i anvendelse ved behandlingen af sådanne sager. Rigspolitiet anfører, at straffesager om overtrædelse af databeskyttelsesforordningen efter omstændighederne vil kunne antage en vis størrelse og kompleksitet, hvorfor det vil kunne være vanskeligt at gennemføre de nødvendige strafforfølgningsskridt med henblik på at afbryde sagens forældelse inden for to år.

Justitsministeriet vil i lovforslaget sikre, at forældelsesfristen ved overtrædelse af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven er 5 år.

Justitsministeriet har i øvrigt noteret sig det anførte om efterforskningsmuligheder, og ministeriet vil følge området tæt med henblik på løbende at overveje om politiet har de rette efterforskningsredskaber til rådighed.

LO, FTF og Akademikerne finder, at lovforslaget bør indeholde en bestemmelse, som giver godtgørelse for krænkelse af lovens regler om beskyttelse af den registreredes personlige integritet, der ikke medfører formuetab.

Østre Landsret finder, at bemærkningerne til lovudkastets § 39, stk. 2, 2. led, bør præciseres, herunder således at det tydeligt fremgår, hvilke udfald sager, der indbringes for domstolene efter den pågældende bestemmelse, kan få. **Vestre Landsret** kan tilslutte sig Østre Landsrets høringssvar.

Dansk Industri finder, at strafferammen i lovforslagets § 41 bør være 4 måneder. Dansk Industri er endvidere grundlæggende skeptisk over for indførelse af muligheden for, at Datatilsynet kan udstede bødeforelæg som sanktionsmulighed. Dansk Industri anfører, at dette primært skyldes, at det i praksis har vist sig svært at sætte grænser for hvilke sager, der kan kategoriseres som ukomplicerede og ikke indeholdende retlige tvivlsspørgsmål.

Dansk Erhverv finder, at der som minimum skal være en ti-årig periode, hvor det alene er domstolene – og ikke Datatilsynet – der fastsætter bøder.

Kreakom finder, at man ikke på nuværende tidspunkt bør indføre en kompetence for administrative bødeforelæg, men at man bør afvente en fast praksis som kan være grundlag for kompetencen.

FSR – danske revisorer er lidt betænkelige ved, at det formentlig i en række tilfælde vil blive Datatilsynet, som fastsætter det nye niveau for bøder, uden at der er en domstol inde over.

Rådet for Digital Sikkerhed tilkendegiver fuld støtte til at tildele Datatilsynet kompetence til at udstede bødeforelæg, idet det på pragmatisk vis løser udfordringen med at udstede administrative bøder henset til begrænsningerne i grundloven.

Justitsministeriet vurderer, at muligheden i lovforslagets § 42, stk. 1, hvorefter Datatilsynet kan udstede bødeforelæg, bør fastholdes, idet det bemærkes, at det fremgår af bemærkninger til lovforslagets § 42, at forslaget kun retter sig mod sager, hvor den dataansvarlige eller databehandleren tilstår det strafbare forhold. Forslaget indebærer endvidere, at Datatilsynets kompetence er begrænset til tilfælde, hvor sagen er egnet hertil, det vil sige i ukomplicerede sager, hvor der ikke er bevismæssige tvivlsspørgsmål.

2.11.1. Bøder til offentlige myndigheder

Advokatrådet, Borger Steffen Andersen, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Ejendomsforeningen Danmark, Forbrugerrådet Tænk, Ingeniørforeningen, IDA, IT-Branchen, IT-Politisk Forening, HORESTA, Kreakom, Lægeforeningen, Patientdataforeningen og Rådet for Digital Sikkerhed finder, at der bør fastsættes sanktioner i form af bøder til offentlige myndigheder.

LO, FTF og Akademikerne finder, at offentlige myndigheder, når de agerer som arbejdsgivere, skal omfattes af de samme sanktionsbestemmelser, som gælder for private arbejdsgivere.

Datatilsynet bemærker i forbindelse med spørgsmålet om bøder til offentlige myndigheder, at der gennem tiden har været mange eksempler på, at offentlige myndigheder har begået gentagne overtrædelser af databeskyttel-

seslovgivningen, hvilket efter tilsynets opfattelse kunne tale for også at fastsætte bestemmelser om straf for offentlige myndigheder.

Institut for Menneskerettigheder understreger vigtigheden i, at alle borgere sikres det samme beskyttelsesniveau uanset hvem, der behandler deres personoplysninger. En effektiv håndhævelse af forordningen, uanset om der er tale om private virksomheder eller offentlige myndigheder, er derfor helt central for forordningens gennemførelse.

Hi3G bemærker, at et alternativ til sanktioner overfor offentlige myndigheder kunne være at skabe et incitament for offentlige myndigheder til at overholde lovforslaget såvel som databeskyttelsesforordningen ved at skabe mere offentlighed omkring offentlige myndigheders overholdelse af lovgivningen.

Københavns Universitet finder, at sanktioner over for offentlige myndigheder, hvor der ikke er handlet groft uagtsomt, bør begrænses til et minimum, eventuelt i form af advarsler.

Ph.D. Sten Bønsing finder, at der er en række omstændigheder, der taler imod, at offentlige myndigheder pålægges et bødeansvar. Sten Bønsing anfører bl.a., at bødeansvar til offentlige myndigheder for overtrædelse af databeskyttelseslovgivningen vil være uhensigtsmæssig, idet pålæggelse af en bøde i yderste konsekvens vil være, at myndigheden må beskære dens aktiviteter tilsvarende, eksempelvis i form af, at operationer på hospitaler aflyses. Sten Bønsing anfører endvidere, at det vil være mere hensigtsmæssigt, at medarbejdere i offentlige myndigheder ifalder et personligt strafansvar i overensstemmelse med de nugældende regler.

DTU finder, at offentlige forskningsinstitutioner skal holdes fri for bødeansvar, bl.a. idet bødeansvar ikke vil bidrage til øget datasikkerhed, og da den reelle datasikkerhed i forvejen er høj.

KL finder, at bøder til offentlige myndigheder er uhensigtsmæssige, men at andre instrumenter som skærpet tilsyn fra Datatilsynet, indberetning om sikkerhedsbrud og udpegning af en databeskyttelsesrådgiver er langt mere effektive. KL anfører, at hvis en kommune pålægges en meget stor bøde, kan dette betyde, at kommunen skal skære i den service, som kommunen leverer, inden for eksempelvis skolevæsenet eller i ældreplejen. KL finder endvidere, at der i Danmark allerede er en række sanktioner, som vil udgøre en effektiv håndhævelse af databeskyttelseslovgivningen for offentlige myn-

digheder, herunder eksempelvis databeskyttelsesforordningens krav om, at offentlige myndigheder altid er forpligtede til at udpege en databeskyttelsesrådgiver, tvangsbøder til kommunalbestyrelsesmedlemmer mv.

Justitsministeriet kan henvise til den nye bestemmelse i lovforslagets § 41, stk. 8, samt de almindelige og specielle bemærkninger hertil, som fastslår, at offentlige myndigheder kan straffes med bøde for overtrædelse af lovforslaget og databeskyttelsesforordningen, dog således at der er en beløbsmæssig begrænsning for bødens størrelse. Afgrænsningen af de omfattede myndigheder vil blive foretaget efter den sædvanlige afgrænsning i forvaltningslovens § 1 (hvilket betyder, at domstolene ikke vil blive omfattet af muligheden for straf).

I forhold til den væsentlige forhøjelse af bødeniveauet, som følger af forordningen, er det dog hensigten med det særlige, lavere bødeloft, at forhøjelsen bliver tilsvarende lavere for offentlige myndigheder.

Der kan ved pålæggelse af bøder til offentlige myndigheder tages hensyn til myndigheders særlige situation, der består i, at myndigheder – i modsætning til private aktører – efter lovgivningen er pålagt at varetage lovbestemte opgaver, og myndigheder derfor heller ikke uden videre i alle tilfælde blot kan standse en behandling for derved at bringe en eventuel ulovlig tilstand til ophør. Der kan i den forbindelse endvidere lægges vægt på, at offentlige myndigheders forskellige karakter, herunder de rammevilkår de er underlagt. Nogle offentlige myndigheder har således en bevilling, der er bundet tæt op på deres lovbundne opgave, hvilket der bør tages hensyn til ved fastsættelse af bøder til offentlige myndigheder.

2.12. Afsluttende bestemmelser

Datatilsynet finder, at den foreslåede ordning i lovforslagets § 47 ikke vil være hensigtsmæssig, idet de eksisterende tilladelser – der ikke er tidsbegrænsede – vil indeholde henvisninger til en lovgivning, der efter den 25. maj 2018 ikke længere eksisterer. Datatilsynet foreslår på den baggrund, at lovforslagets § 47 ændres til, at tilladelser, som Datatilsynet i dag har givet efter persondatalovens § 50, stk. 1, nr. 2 og 3, gælder, indtil de erstattes af en ny tilladelse efter lovforslagets bestemmelser. Det kan i den forbindelse efter Datatilsynets opfattelse tillige overvejes at fastsætte en frist på eksempelvis et halvt år for indgivelse af ansøgning om ny tilladelse til erstatning for en tilladelse, der er meddelt i medfør af persondataloven.

Justitsministeriet er enig med Datatilsynet og har således ændret bestemmelsen således, at for behandlinger, hvortil der inden lovens ikrafttræden er opnået tilladelse efter § 50, stk. 1, nr. 2, 3 og 5, i persondataloven, gælder disse efter lovforslagets ikrafttræden, indtil de erstattes af en ny tilladelse efter lovforslagets § 26, stk. 1, nr. 1-3.

Rådet for Digital Sikkerhed opfordrer til, at bemyndigelsesbestemmelsen i lovforslagets § 44 fjernes eller indskrænkes mest muligt.

Justitsministeriet bemærker, at lovforslagets § 44 som udgangspunkt er en videreførelse af persondatalovens §§ 72 og 73, som er tilpasset databeskyttelsesforordningen.

Lovforslagets § 44 tager – ligesom persondatalovens §§ 72 og 73 – sigte på behandlinger, hvor særlige forhold taler for, at der på bekendtgørelsesniveau fastsættes nærmere regler for behandlingen. Sådanne særlige forhold kan f.eks. være, at der i behandlingen indgår meget store mængder af følsomme oplysninger, eller at der er tale om en behandling, som indebærer en høj grad af publikumskontakt i form af henvendelser til og fra borgerne. Bestemmelsen giver endvidere bl.a. mulighed for at fastsætte nærmere regler for pengeinstitutters videregivelse af kreditoplysninger, se nærmere i bemærkningerne til lovforslagets § 44.

Justitsministeriet finder, at muligheden for at udstede bekendtgørelser er hensigtsmæssigt og nødvendig af hensyn til beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger.

3. Lovforslaget

I forhold til lovudkastet, der har været sendt i høring, er der foretaget følgende væsentlige indholdsmæssige ændringer:

1. Der er foretaget enkelte tilretninger i lovforslagets § 10 således, at Datatilsynet bl.a. kan stille nærmere vilkår for videregivelsen, når videregivelsen sker til behandling uden for databeskyttelsesforordningens territoriale anvendelsesområde, vedrører biologisk materiale eller sker med henblik på offentliggørelse i et anerkendt videnskabeligt tidsskrifter eller lignende. Der er endvidere indsat en bestemmelse om, at Datatilsynet kan fastsætte generelle vilkår for videregivelsen af en række oplysninger.

2. Justitsministeriet har udvidet lovforslagets § 22, stk. 4, således, at databeskyttelsesforordningens artikel 13-15 ikke finder anvendelse i forbindelse med domstolenes judicielle virksomhed.

3. Rækkevidden af lovforslagets § 22, stk. 5, er ændret således, at det følger af lovforslagets § 22, stk. 5, at databeskyttelsesforordningens artikel 15, 16, 18 og 21 ikke finder anvendelse, hvis oplysningerne udelukkende behandles i videnskabeligt øjemed eller til at udarbejde statistikker.

4. Justitsministeriet har i lovforslagets § 22, stk. 6, indsat en bestemmelse om undtagelse fra håndteringen af den registreredes rettighed efter databeskyttelsesforordningens artikel 34 i tilfælde af sikkerhedsbrud.

5. Det er præciseret i lovforslagets § 27, at formanden i Datarådet skal være landsdommer eller højesteretsdommer.

6. Der er indsat en ny bestemmelse i lovforslagets § 32, stk. 1, hvorefter Datatilsynet af egen drift eller efter anmodning fra en anden medlemsstat kan påse, at en behandling af oplysninger, som finder sted i Danmark, er lovlig, uanset at den pågældende behandling er undergivet en anden medlemsstats lovgivning.

7. Der er indsat en ny bestemmelse i lovforslagets § 41, stk. 8, som fastslår, at offentlige myndigheder kan straffes med bøde for overtrædelse af lovforslaget og databeskyttelsesforordningen, dog således at der er en beløbsmæssig begrænsning for bødens størrelse.

8. Lovforslagets § 47 er ændret således, at for behandlinger, hvortil der inden lovens ikrafttræden er opnået tilladelse efter § 50, stk. 1, nr. 2, 3 og 5, i persondataloven, gælder disse efter lovforslagets ikrafttræden, indtil de erstattes af en ny tilladelse efter lovforslagets § 26, stk. 1, nr. 1-3.

Der er herudover foretaget en række tekniske ændringer og præciseringer i forhold til det lovudkast, der har været sendt i høring, herunder mindre ændringer af juridisk, sproglig og lovteknisk karakter.